

Postanowienie nr 732/RT/2024

Organ wydający Zarząd Województwa Śląskiego

W sprawie uzgodnienia projektu zmiany nr 5 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ciasna w zakresie uwzględnienia ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+;
(Pismo Wójta Gminy Ciasna, znak RGK.MB.6720.1.2023 z 29.07.2024 r.)

Na podstawie art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572), w związku z art. 65 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U 2023 poz. 1688) w związku z art. 11 pkt 5, art. 24, art. 25 ust. 2 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 977 z późn. zm. w brzmieniu obowiązującym do dnia 24.09.2023 r.)

Zarząd Województwa Śląskiego w składzie:

1. Marszałek Województwa	– Wojciech Saługa – nieobecny
2. Wicemarszałek Województwa	– Bartłomiej Sabat – obecny
3. Wicemarszałek Województwa	– Grzegorz Boski – obecny
4. Członek Zarządu Województwa	– Joanna Bojczuk – obecna
5. Członek Zarządu Województwa	– Rafał Adamczyk – obecny

Postanawia odmówić uzgodnienia projektu zmiany nr 5 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ciasna

Uzasadnienie:

Wójt Gminy Ciasna pismem znak RGK.MB.6720.1.2023 z 29.07.2024 r., doręczonym 30.07.2024 r., przedłożył Zarządowi Województwa Śląskiego do uzgodnienia projekt zmiany nr 5 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ciasna (dalej zwany projektem zmiany studium). Ze względu na konieczność pogłębionej analizy projektu zmiany studium, zgodnie z zapisami art. 25 ust 1a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w dniu 01.08.2024 r. pismem znak RT-RPP.7634.3.14.2023, RT-RPP.KW-368/24 zwrócono się do Wójta Gminy Ciasna o przedłużenie terminu uzgodnienia do 29.08.2024 r.

Zgodnie z przepisem art. 42 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zwanej dalej Ustawą o planowaniu) sejmik województwa uchwala plan zagospodarowania przestrzennego województwa.

Plan województwa jest aktem planowania określającym zasady organizacji przestrzennej województwa.

Plan województwa musi uwzględniać ustalenia wynikające z różnego typu aktów planowania specjalistycznego, dotyczące m. in. ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu. Zagadnienia, które obligatoryjnie powinny się znaleźć w planie województwa określa przepis art. 39 ust. 3 Ustawy o planowaniu, natomiast mogą one zostać rozszerzone, w zakresie spraw zależnych od woli samorządu

województwa, ze względu na prowadzoną regionalną politykę przestrzenną. Jednocześnie zapisy planu województwa muszą być spójne ze strategią rozwoju województwa.

W związku z powyższym Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 (zwany dalej Planem 2020+, opublikowany w Dz. Urz. Woj. Śl. z 2016 r. poz. 4619) określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje. Głównymi elementami części tekstowej są: Diagnoza stanu, Wyzwania polityki przestrzennej województwa oraz Ustalenia.

Plan 2020+ wiąże organy gminy w zakresie planowania lokalnego, zgodnie z art. 9 ust. 2 Ustawy o planowaniu, organ wykonawczy gminy ma obowiązek sporządzić projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniając m.in. ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Projekt studium podlega uzgodnieniu z Zarządem Województwa zgodnie z art. 11 pkt 5 w związku z art. 9 ust. 2 i art. 27 Ustawy o planowaniu. Uwzględnienie ustaleń Planu 2020+ w projekcie studium powinno następować nie na podstawie deklaracji organu sporządzającego projekt studium, lecz z czynnym udziałem Zarządu Województwa Śląskiego, który w trybie uzgodnienia wyraża akceptację co do sposobu uwzględnienia ustaleń Planu 2020+ w projekcie studium.

Ustalenia Planu 2020+ zawarte są w rozdziale III (str. 70) i składają się na nie:

1. Cele polityki przestrzennej województwa i sposoby ich realizacji (Rozdz. III.3 – str. 73÷96);
2. Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104);
3. Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 7 – str. 105÷109);
4. Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 8 – str. 110÷111);
5. Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 9 – str. 112÷116);
6. Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (Rozdz. III.5; Tabela nr 10 – str. 117÷118).

Przepis art. 24 ust.1 ustawy o planowaniu stanowi: „Organy (...) w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej, opiniują i uzgadniają, na swój koszt, odpowiednio projekt studium (...)”.

Z postanowienia art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są uchwalone.

W związku z powyższym Zarząd Województwa Śląskiego poddał analizie przedmiotowy projekt zmiany studium w zakresie zgodności z ustaleniami Planu 2020+.

Przyjęte w Planie 2020+ cele polityki przestrzennej województwa i sposoby ich realizacji (Rozdz. III.3 – str. 73÷96), odnoszą się do obszaru przedmiotowego projektu zmiany studium, w następującym zakresie:

- Cel 1 Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji (kierunek 1.3),
- Cel 2 Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych (kierunek 2.2, 2.3),
- Cel 3 Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego (kierunek 3.1, 3.3),
- Cel 4 Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu.

Plan 2020+ reguluje zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104) będące regułami wdrażania polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do specyfiki poszczególnych obszarów oraz celów rozwoju i zasad polityki przestrzennej województwa. Obszar objęty projektem zmiany studium zawiera się w następujących obszarach funkcjonalnych:

- wiejskim obszarze funkcjonalnym,
- obszarze cennym przyrodniczo,
- obszarze ochrony i kształtowaniu zasobów wodnych.

Organ stwierdza, że na obszarach objętych projektem zmiany studium:

- a) nie występują zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF, RPOWSI) - Tabela nr 7 (ww. pkt. 3);
- b) mogą zostać zlokalizowane inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Tabela 8) – pn. „Modernizacja linii kolejowych”, „Budowa sieci dróg/tras rowerowych” oraz „Budowa centrów przesiadkowych (ww. pkt 4);
- c) mogą zostać zlokalizowane inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI.) – Tabela 9 – pn. „Budowa S11”, „Gazociąg Tworzeń-Tworóg-Odolanów” (ww. pkt 5);
- d) nie występują inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów właściwego ministra lub sejmik województwa – Tabela 10 (ww. pkt 6).

Organ dokonał analizy projektu zmiany studium, w trakcie której stwierdzono, iż **zawiera on zapisy niezgodne z niektórymi ustaleniami Planu 2020+.**

- I. Największe zastrzeżenia dotyczą zmian wprowadzanych w okolicy miejscowości Ciasna, Zborowskie, Sieraków Śląski, Dzielna oraz Jeżowa. Zmiany te obejmują w większym lub mniejszym stopniu tereny rolne zlokalizowane w obrębie:
 - korytarza ekologicznego dla ssaków kopytnych (K/LGL-BSt) i ssaków drapieżnych (D/LGL-BSt), w tym teren fragmentów newralgicznych obu korytarzy. Zmiany objęły także obszar węzłowy „Lasy nad Górną Liswartą” oraz korytarz spójności Ciasna-Łomnica;
 - ostoi florystyczno-mykologicznej „Lasy nad Górną Liswartą” i ostoi faunistycznej „Lasy Lublinieckie”;
 - parku krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”.

Stanowiło to podstawę kwalifikacji do obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo w Planie 2020+. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przywołane wyżej zapisy projektu zmiany studium są niezgodnie z Planem 2020+, w szczególności z zasadami **dla obszaru cennego przyrodniczo:**

- 1) utrzymanie aktualnego użytkowania na terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru cennego przyrodniczo, punkt 2, str. 100 Planu 2020+),
- 2) wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru cennego przyrodniczo, punkt 2, str. 100 Planu 2020+),
- 3) zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru cennego przyrodniczo, punkt 3, str. 100 Planu 2020+),
- 4) planowanie inwestycji z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych, a w przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji stosowanie działań minimalizujących (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru cennego przyrodniczo, punkt 6, str. 100 Planu 2020+).

- II. Niektóre ze zmian przedstawionych w projekcie zmiany studium nie uwzględniają zapisów planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” ustanowionego przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr VI/40/2022 z dnia 24 stycznia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2022 r., poz. 536). Wskazano w nim obszary realizacji działań ochronnych (zwane strefami) oraz ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, w tym gminy Ciasna.

W projekcie zmiany studium wyznaczono nowe obszary o następujących przeznaczeniach:

- A3 (rozwoju zabudowy mieszkaniowej),
- A4 (zabudowy mieszkaniowej i osadniczej),
- B1 (zabudowy osadniczo-rekreacyjnej / okresowego wypoczynku indywidualnego i zabudowy osadniczej i rekreacyjnej),

- A2 (zabudowy mieszkaniowej z usługami),
 - C1 (aktywizacji gospodarczej),
 - EF (obszarów na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW),
- które zlokalizowano w strefach określonych w planie ochrony parku jako BS1 (tj. zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych terenów otwartych), a częściowo także C1 (tj. ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych). Zgodnie z zasadami wymagającymi uwzględnienia w nowych i zmienianych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zawartymi w planie ochrony, lokalizowanie zainwestowania wymagającego zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne możliwe jest w granicach stref dopuszczalnego zainwestowania – BK4, wyznaczonych w planie ochrony, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych, a przy planowaniu nowego zainwestowania należy dążyć do nierozpraszania zabudowy i uzupełniania w pierwszej kolejności luk między zabudową. W tym kontekście należy uznać, że projekt zmiany studium narusza ustalenia Planu 2020+ **dla obszaru cennego przyrodniczo**, dla którego przyjęto w szczególności zasadę zagospodarowania dotyczącą wdrażania zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony i planów zadań ochronnych (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru cennego przyrodniczo, punkt 7, str. 100 Planu 2020+).

Zasady dla obszarów funkcjonalnych wymienione w pkt. I i II wpisują się w Cel 3 - Kierunek 3.1 – Ochrona zasobów środowiska (Rozdział III.3. Cele polityki przestrzennej województwa i sposoby ich realizacji, Kierunek 3.1 Ochrona zasobów środowiska, punktory 1, 4 i 8 str. 85 Planu 2020+) co dowodzi sprzeczności projektu zmiany studium również w tej materii.

Wskazane wyżej niezgodności wynikają ze sprzeczności z ogólnymi zasadami gospodarowania przestrzenią określonymi w Planie 2020+, takimi jak:

1. Przestrzeń trzeba gospodarować oszczędnie (Zasady gospodarowania przestrzenią, pkt 1, str. 97 Planu 2020+),
2. Strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni (Zasady gospodarowania przestrzenią, pkt 7, str. 97 Planu 2020+),
3. Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni (Zasady gospodarowania przestrzenią, pkt 10, str. 97 Planu 2020+).

Warunkiem koniecznym do realizacji polityki przestrzennej Gminy Ciasna, stosownie do przepisów prawa, jest uwzględnienie treści Planu 2020+. Zarząd Województwa Śląskiego wskazał przyczyny zakwestionowania projektu zmiany studium, jak również powiązał je z zakresem uzgodnienia tj. Planem 2020+. Organ wykazał, że materia, której zarzuty dotyczą, mieści się w kompetencjach Organu współdziałającego i w wyznaczonym normatywnie zakresie dokonywanego przezeń uzgodnienia. Brak zgodności projektu zmiany studium z Planem 2020+ we wskazanych powyżej obszarach winien skutkować wydaniem przez Zarząd Województwa rozstrzygnięcia odmawiającego uzgodnienia projektu zmiany nr 5 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ciasna.

Mając powyższe na względzie Zarząd Województwa Śląskiego postanawia odmówić uzgodnienia przedmiotowego projektu zmiany studium. Jednocześnie informuje, iż uzgodnienie projektu zmiany studium może nastąpić po dokonaniu korekt wskazanych wyżej niezgodności wynikających z zapisów Planu 2020+ i ponownym jego przedłożeniu do uzgodnienia.

Pouczenie

Na podstawie art. 141 Kodeksu postępowania administracyjnego na postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach za pośrednictwem organu, który je wydał, w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Ciasna
2. kopia a/a